

| Titulació                                                                                           | Tipus | Curs |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|
| 2500501 Història                                                                                    | OB    | 2    |
| 2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics | OT    | 3    |
| 2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics | OT    | 4    |

### Professor/a de contacte

Nom: Enric Pujol Casademont

Correu electrònic: [enric.pujol@uab.cat](mailto:enric.pujol@uab.cat)

### Equip docent

Jordi Font Agullo

### Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

### Prerequisits

Llegir i entendre correctament el català i el castellà. És recomanable tenir coneixements bàsics d'anglès.

### Objectius

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és familiaritzar les estudiants amb els mètodes i tècniques necessaris per a aconseguir projectes de recerca històrica de forma autònoma i rigorosa. Durant el desenvolupament de l'assignatura, es combinaran classes de tipus teòric amb sessions pràctiques. Les estudiants aprendran sobre què consisteix la recerca històrica, quins recursos tenen a la seva disposició i com plantejar un projecte. També s'acostumaran a tractar diferents tipus de fonts i a analitzar-les críticament per generar coneixement històric.

### Competències

- Història
- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.

- Aplicar mètodes i tècniques propis d'altres ciències socials.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

## Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les habilitats necessàries per valorar i divulgar el coneixement històric.
2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
3. Dominar les principals tècniques de la recerca històrica.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Resoldre problemes de manera autònoma.
7. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
8. Utilitzar els instruments de recopilació d'informació tals com catàlegs bibliogràfics, inventaris d'arxiu i referències electròniques.
9. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
10. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de l'economia.
11. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la demografia.
12. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la sociologia.

## Continguts

### 1. La Història i els seus usos.

- 1.1. Breu història de la Història.
- 1.2. Relat, ciència, veritat, ficció.
- 1.3. Enfocaments i conceptes historiogràfics i la seva evolució.

### 2. Les fonts materials i immaterials, i l'ofici de l'historiador/a.

- 2.1. Les fonts documentals arxivístiques i els seus orígens: administratius, legislatius, judicials, polítics, sindicals, associacions, empreses....
- 2.2. Altres fonts escrites: diaris, cartes, autobiografies, memòries, novel·les, etc.
- 2.3. Les fonts orals i el treball amb els testimonis.
- 2.4. Un nou repte: les fonts de l'univers audiovisual i digital.
- 2.5. El plantejament d'un projecte de recerca.

### 3. Les fonts arqueològiques

- 3.1. Especificitat del registre arqueològic.
- 3.2. L'arqueologia del paisatge / arqueologia agrària.

### 3.3. L'etnoarqueologia.

4. Les ciències auxiliars: paleografia, diplomàtica, codicologia, numismàtica, vexil·lografia, genealogia, sistemes d'informació geogràfica.

5. La irrupció de la memòria i el patrimoni. Desafiaments i oportunitats de la Història.

6. La "història pública": instruments i mecanismes de transmissió del coneixement històric.

6.1. Els arxius i els centres de documentació.

6.2. Els museus: tipologies i funcions socials/comunitàries.

6.3. Didàctica i pedagogia de la història i la memòria.

6.4. El turisme cultural i el turisme de memòria.

6.5. Els mitjans de comunicació, els productes audiovisuals i les tecnologies digitals.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                 | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge        |
|---------------------------------------|-------|------|---------------------------------|
| Tipus: Dirigides                      |       |      |                                 |
| Classes Teoriques i pràctiques d'aula | 54    | 2,16 | 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Tipus: Supervisades                   |       |      |                                 |
| Tutories                              | 15    | 0,6  | 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Tipus: Autònomes                      |       |      |                                 |
| Treball individual                    | 75    | 3    | 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12 |

L'assignatura té una part teòrica, que s'exposarà durant algunes classes magistrals, i una part pràctica, que inclourà tant exercicis fets en grup a l'aula com projectes individuals. Atès que els resultats del treball individual i col·lectiu s'exposaran mitjançant treballs escrits i presentacions orals, serà necessari un correcte domini de l'expressió escrita i oral.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------|-----|-------|------|--------------------------|
|-------|-----|-------|------|--------------------------|

|                                                 |                  |   |      |                                       |
|-------------------------------------------------|------------------|---|------|---------------------------------------|
| Exposicions orals, participació activa a classe | 10 %             | 1 | 0,04 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Proves escrites teoria                          | 60 % (30% + 30%) | 3 | 0,12 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Treball de l'assignatura                        | 30 %             | 2 | 0,08 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 |

1. Primera prova escrita (30%).
2. Segona prova escrita (30%).
3. Treball de l'assignatura (30%).
4. Participació en l'anàlisi de fonts a classe (10%).

És important l'assistència a classe i les activitats externes programades.

En el moment de realització/lliurament de cada activitat avaluativa, el professorat informará (Moodle, SIA) del procediment i data de revisió de les qualificacions. Es tindran en compte els casos particulars que rebran un tractament personalitzat. L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

La recuperació de l'assignatura es farà segons normativa general de la UAB i consistirà en una prova de síntesi sobre el temari del curs i es realitzarà en la data establerta per la facultat. La nota màxima del procés de recuperació serà d'Aprovat, és a dir, de 5 (sobre 10). L'exercici de recuperació en cap cas es considerarà una alternativa per pujar nota.

Es considerarà "no avaluable" i no podrà tenir accés a la recuperació l'alumnat que no hagi presentat un mínim de 2/3 de les activitats d'avaluació continuada.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Moodle, Teams, etc.

Avaluació única. Consistirà en 3 activitats d'avaluació que representen el 25%, el 25% i el 50% de la qualificació final. Les dues primeres hauran d'entregar-se el dia de la prova de la síntesi, que consistirà en un examen final en el dia fixat en el calendari acadèmic. La qualificació correspondrà a la suma de les tres activitats.

## Bibliografia

Alberch, R.; Cruz Mundet, J.R., *¿Archívese! Los documentos del poder. El poder de los documentos*. Madrid: Alianza Editorial, 2008.

Arrieta, I., *Lugares de memoria traumáticos. Representaciones museográficas de conflictos políticos y armados*. Bilbao: Universidad del País Vasco, 2016.

Augé, M., *Las formas del olvido*. Barcelona: Gedisa, 1998.

- Ballart, J., *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Bloch, M., *Apología para la historia o el oficio de historiador*, Mèxic D. F.: FCE, 1996.
- Campillo, X.; López-Monné, R., *El llibre dels camins*. Tarragona: Arola Editors, 2010.
- Carr, E. H., *Qué es la historia* (amb introducció de Richard J. Evans). Barcelona: Ariel, 2017.
- DD.AA., *Memòries controvertides i patrimoni. Usos i abusos del passat immediat*. Barcelona: Memorial Democràtic, 2022.
- Dosse, F., *Història. Entre la ciència i el relat*. València: PUV, 2001.
- Fentress, J.; Wickham, Ch., *Memoria social*. Madrid : Cátedra, 2003.
- Fontana, J., *L'ofici d'historiador*. Girona: Documenta Universitària, 2010.
- Francovich, R., *La arqueología medieval: entre la historia y la gestión del patrimonio*. Granada: Universidad de Granada, 2008.
- Gruzinski, S., *¿Para qué sirve la historia?* Madrid: Alianza Editorial, 2018.
- Hochadel, O., *El mito de Atapuerca. Orígenes, ciencia, divulgación*. Cerdanyola: Universitat Autònoma de Barcelona, 2013.
- Hunt, L., *Historia. ¿Por qué importa?* Madrid: Alianza Editorial, 2019.
- Jelin, E.; Vinyes, R., *¿Cómo será el pasado? Una conversación sobre el giro memorial*. Barcelona: Ned Ediciones, 2021.
- Kirchner, H. (ed.), *Por una arqueología agraria de las sociedades medievales hispánicas. Propuesta de un protocolo de investigación*. Oxford: Archeopress, 2018.
- Lowenthal, D., *el pasado es un país extraño*. Madrid: Akal Ediciones, 1998.
- Matozzi, I., "Enseñar a escribir sobre la historia". *Enseñanza de las ciencias sociales: revista de investigación*, [en línia], 2004, Núm. 3, p. 39-48, <https://raco.cat/index.php/EnsenanzaCS/article/view/126182>
- Moradiellos, E., *El oficio de historiador. Estudiar, enseñar, investigar*. Madrid: Akal Ediciones, 2013.
- Mudrovic, M.I., *Historia, narración y memoria. Los Debates Actuales en Filosofía de la Historia*. Madrid: Akal Ediciones, 2005.
- Pons, A., *El desorden digital. Guía para historiadores y humanistas*. Madrid: Siglo XXI Editores, 2013.
- Portelli, A., *Històries orals. Relat, imaginació, diàleg*. Barcelona: Memorial Democràtic, 2009.
- Puig, P., *Els pergamins documentals: naturalesa, tractament arxivístic i contingut diplomàtic*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995.
- Quirós, J.A., *La materialidad de la historia. La arqueología en los inicios del siglo XXI*. Madrid: Akal Ediciones, 2013.
- Sáez-Rosenkranz, I.; Prats Cuevas, J., *Memoria histórica y enseñanza de la Historia*. Gijón: Ediciones Trea, 2020.
- Santacana J.; Hernández Cardona, F. X., *Museos de historia. Entre la taxidermia y el nomadismo*. Gijón: Ediciones Trea, 2011.
- Santacana, J.; Llonch, *Museo local. La cenicienta de la cultura*. Gijón: Ediciones Trea, 2008.

Sayer, F., *Public History. A Practical Guide*. Londres: Bloomsbury Academic, 2019.

Silva Catela, Ludmila Da; Jelin, E., *Los archivos de la represión: documentos, memoria y verdad*. Buenos Aires, Siglo XXI Editores, 2002.

Todorov, T., *Los abusos de la memoria*, Barcelona: Paidós, 2000.

Tortella, G. *Introducción a la economía para historiadores*, Madrid: Tecnos, 1987.

Traverso, E., *Els usos del passat. Història, memoria, política*. València: PUV, 2006.

## Programari

-

## Llista d'idiomes

| Nom                      | Grup | Idioma | Semestre            | Torn      |
|--------------------------|------|--------|---------------------|-----------|
| (PAUL) Pràctiques d'aula | 1    | Català | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (PAUL) Pràctiques d'aula | 2    | Català | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria              | 1    | Català | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria              | 2    | Català | primer quadrimestre | matí-mixt |